การศึกษาการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อพฤติกรรมการคูแลตนเอง ของผู้ป่วยจิตเภท โรงพยาบาลบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

นางจิราภรณ์ ม่วงพรวน

โครงการศึกษาอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2551
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF USING EMPOWERMENT PROGRAM ON SELF-CARE BEHAVIORS OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS, BANGPA-IN HOSPITAL, AYUTTHAYA PROVINCE

Mrs. Jirapron Moungproun

An Independence Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Nursing Science in Mental Health and Psychiatric Nursing

Faculty of Nursing

Chulalongkorn University

Academic Year 2008

หัวข้อโครงการศึกษาอิสระ	การศึกษาการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อ
	พฤติกรรมการคูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภท
	โรงพยาบาลบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
โคย	นางจิราภรณ์ ม่วงพรวน
สาขาวิชา	การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ	รองศาสตราจารย์ คร. อรพรรณ ถือบุญธวัชชัย
คณะพยาบาลค	สาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับโครงการ
ศึกษาอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษ	าตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต
(รองศาสตราจา	ารย์ ร.ต.อ.หญิง คร.ยุพิน อังสุโรจน์)
คณะกรรมการสอบโครงการศึกษาอิสร	ພ ພ
(รองศาสตราจา	كرير (المركز المركز المركز กรย์ ร.ต.อ.หญิง คร.ยุพิน อังสุโรจน์)
On	อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ
(รองศาสตราจา	ารย์ คร. อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย)
(บางเพชรี ดับธ	ขอเพรา หนายหยา เระบานระบา
(รองศาสตราจา	ารย์ คร. อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย) ชัก

จิราภรณ์ ม่วงพรวน: การศึกษาการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อพฤติกรรมการ ดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภท โรงพยาบาลบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (A STUDY OF USING EMPOWERMENT PROGRAM ON SELF-CARE BEHAVIORS OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS, BANGPA-IN HOSPITAL, AYUTTHAYA PROVINCE) อ. ที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ คร. อรพรรณ ถือบุญธวัชชัย,

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภท ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ กลุ่มตัวอย่างคือผู้ป่วยโรคจิตเภท โรงพยาบาล บางปะอิน จำนวน 20 คน ซึ่งคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ตามคุณสมบัติที่กำหนคไว้ เครื่องมือที่ใช้ใน การศึกษาคือ โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจสำหรับผู้ป่วยจิตเภท, แบบประเมินแหล่งพลังอำนาจ และแบบประเมินพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภท ซึ่งได้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดย ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน และหาค่าความเที่ยงของแบบประเมินแหล่งพลังอำนาจและแบบประเมิน พฤติกรรมการดูแลตนเอง ได้ค่าความเที่ยงของแบบประเมิน เท่ากับ .89 และ .88 ตามลำคับ วิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบค่าที (paired t - test)

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

พฤติกรรมการคูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทหลัง ได้รับ โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ เพิ่มขึ้นกว่าก่อน ได้รับ โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สาขาวิชา การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช ปีการศึกษา 2551 ข

5077805036 : MAJOR MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING

KEY WORD: EMPOWERMENT / SELF-CARE BEHAVIORS /SCHIZOPHRENIA

JIRAPRON MOUNGPROUN: A STUDY OF USING EMPOWERMENT PROGRAM

ON SELF-CARE BEHAVIORS OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS, BANGPA-IN

HOSPITAL, AYUTTHAYA PROVINCE. INDEPENDENT STUDY ADVISOR:

ASSOC.PROF. ORAPHUN LUEBOONTHAVATCHAI, Ph.D., RN, 116 pp.

The purpose of this study was to compare the scores of self-care behaviors of schizophrenic

patients before and after receiving empowerment program. Sample of this study were 20 schizophrenic

patients from Bangpa-in Hospital Institute of Psychiatry, who met the inclusion criteria. Instruments

for this study were empowerment program of schizophrenic patients, source of power questionnaire

and self-care behaviors of schizophrenic patients scale source of power questionnaire. The instruments

were examined for content validity by three professional experts and tested for reliability of the scales.

The reliabilities of the source of power questionnaire and the self - care behaviors of schizophrenic

patients were .89 and .88 respectively. Statistical techniques for data analysis were percentage, mean,

standard deviation and paired t - test.

The major findings were as follows:

The mental health self-care behaviors of schizophrenic patients after using empowerment

program was significantly higher than before received empowerment program at .05 level

Field of study: Mental Health and Psychiatric Nursing

Academic year 2008

Student's signature Tirapra M.
Advisor's signature Orgh hubble.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาอิสระฉบับนี้ สำเร็จกุล่วงได้ด้วยความกรุณาช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้มีพระคุณ หลายท่าน ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนในความสำเร็จครั้งนี้ โดยเฉพาะ รองศาสตราจารย์ คร.อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ ที่กรุณา สนับสนุน แนะนำ ตลอดทุกขั้นตอนของการศึกษาอีกทั้งให้กำลังใจ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่อง ต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้ง และประทับใจในความเมตตา ของท่านเป็นที่สุด และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระกุณ รองศาสตราจารย์ ร.ต.อ.หญิง คร.ยุพิน อังสุโรจน์ ประธานสอบ โครงการศึกษาอิสระและอาจารย์เพชรี คันธสายบัว กรรมการสอบ โครงการศึกษาอิสระที่กรุณาให้ คำชี้แนะ ตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขโครงการศึกษาอิสระให้ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และให้ข้อเสนอแนะอัน เป็นประโยชน์ต่อผู้ศึกษาในการพัฒนาตนเอง รวมทั้งให้กำลังใจในการศึกษาตลอดมา และ ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันต่าง ๆ ทุกท่านที่ให้คำแนะนำ แก้ไขปรับปรุง เครื่องมือที่ ใช้ในการศึกษา ผู้ศึกษารู้สึกประทับใจในความกรุณา และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ คุณเศรษฐพงศ์ บุญหมั่นและคุณอรวรรณ วงศ์สุรินทร์ ที่กรุณาให้นำเครื่องมือ มาพัฒนาปรับปรุงเป็นโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจในผู้ป่วยจิตเภท โรงพยาบาลบางปะอิน และขอขอบคุณ คุณเพชรี คันธสายบัว และคุณสรินธร เชี่ยวโสธร ที่อนุญาตให้ใช้เครื่องมือใน การศึกษา

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการศูนย์สุขภาพจิตที่ 1 นายแพทย์ประยุกต์ เสรีเสถียร ที่จุด ประกายความรักในงานสุขภาพจิต รวมทั้งให้กำลังใจและอำนวยความสะควกแก่ผู้ศึกษาเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาลบางปะอิน หัวหน้าพยาบาล หัวหน้ากลุ่มงาน ที่ได้ให้โอกาสเข้ารับการศึกษาในครั้งนี้

ท้ายที่สุดนี้ ขอขอบพระคุณ นายสุวรรณ นางศรีวรรณ รื่นพิทักษ์ บิคาและมารคาของผู้เขียน ที่ให้ชีวิตและปัญญาเพื่อศึกษาและทำงานตอบแทนคุณแผ่นดิน พร้อมทั้งให้กำลังใจ ให้ความห่วงใย แก่ลูกตลอดชีวิตที่ผ่านมา และขอบคุณ คุณชัยณรินทร์ ม่วงพรวน ที่เป็นกำลังใจและให้การ สนับสนุนผู้ศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

คุณล่าแห่งความคึงาม และประโยชน์ใคๆ อันเกิคจากโครงการศึกษาอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษา ขอมอบให้เป็นพลังอันยิ่งใหญ่แค่ทุกท่านที่ได้กล่าวมาแล้ว รวมทั้งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ป่วยจิตเภท ให้มีสุขภาพกาย สุขภาพใจที่แข็งแรง สมบูรณ์ตลอดไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	1
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ก
สารบัญ	Ŋ
สารบัญตาราง	ช
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	6
แนวเหตุผลและสมมติฐานการศึกษา	6
ขอบเขตการศึกษา	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา	8
ประโยชน์ที่คาคว่าจะได้รับ	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	55
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	56
วิธีการคำเนินการ	65
การวิเคราะห์ข้อมูล	72
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	79
รายการอ้างอิง	88
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	100
ภาคผนวก ข สถิติที่ใช้ในการศึกษา	102
ภาคผนวก ค แบบฟอร์มพิทักษ์ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	105
ประวัติผู้เขียนโครงการศึกษาอิสระ	116

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่		
1	คะแนนกำกับการทคลอง	71
2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยที่ได้รับ โปรแกรมการเสริมสร้างพลัง	74
	อำนาจจำแนกตามอายุเพศ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษา	
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยที่ได้รับ โปรแกรมการเสริมสร้างพลัง	75
	อำนาจ จำแนกตามอาชีพ ศาสนา จำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล	
	และระยะเวลาการเจ็บป่วย	
4	เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการคูแลตนเองจำแนกรายข้อของกลุ่มตัวอย่าง	76
	ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ	
5	เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการคูแลตนเองจำแนกเป็นรายค้าน และ โคยรวม	77
	ของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ	